

5. Henkilöasiainkeskus

Yleistä

Vuosi 1972 oli henkilöasiainkeskuksen toinen toimintavuosi, jonka aikana henkilöstöhallinnon organisaation rakentamista ja täsmentämistä sekä informaatiojärjestelmän luomista koskeva suunnittelu oli keskeisessä asemassa.

Työturvallisuustoiminnan uudelleen organisointi ja työterveydenhuollon suunnittelu edistyivät aikataulun mukaisesti. Myös suunnitelmat työhönsijoitustoiminnan tuntuvasta tehostamisesta saatiin kertomusvuoden aikana valmiiksi.

Koulutustoiminta seuraili suurin piirtein entisiä latujaan. Toiminnassa havaittuja puutteita ja epäkohtia pyrittiin edelleen poistamaan. Saadut kokemukset osoittavat, että koulutustoiminnan suunnitteluun olisi kiinnitettävä entistä enemmän huomiota.

Kaupunginhallituksen henkilöasiainjaosto

Henkilöasiainkeskuksen luottamusmielimenä toimii kaupunginhallituksen henkilöasiainjaosto, jonka tehtävänä on mm.:

- johtaa, valvoo ja kehittää henkilöasiainkeskuksen toimintaa,
- ratkaista periaatteellista laatua olevat kaupungin henkilöpolitiikkaa koskevat asiat,
- käsitellä ja hyväksyä kaupungin henkilökunnan koulutusta koskevat yleissuunnitelmat,
- valvoo, että keskus toimii kaupungin ko-

konaisedun mukaisesti ja tehokkaassa yhteistoiminnassa kaupungin keskushallinnon muiden elimien sekä kaupungin virastojen ja laitosten kanssa,

— suorittaa muut asianomaisten säännösten ja määräysten mukaan jaoston toimialaan kuuluvat tehtävät.

Jaoston kokouksissa toimi esittelijänä henkilöasiainkeskuksen päällikkö. Jaostolla oli oikeus kuulla asiantuntijoita.

Kertomusvuonna henkilöasiainjaostoon kuuluivat puheenjohtajana apul.kaup.joht. Pentti Pusa sekä jäsenenä valtuutetut Sigurd Norrmén, Victor Procopé, Aarne I. Välikangas sekä toimitsija Unto Laine. Sihteerinä toimi apul.kaup.siht. Juhani Viitanen. Jaosto kokoontui 11 kertaa.

Henkilöasiainkeskuksen tehtävät

Henkilöasiainkeskukselle kuuluivat lähinnä seuraavat tehtävät:

- kaupungin henkilöpoliittisen ohjelman kehittäminen, sen toteuttamista koskevien ohjeiden antaminen ja niiden noudattamisen valvonta,
- asiantuntija-avun antaminen kaupungin virastoille ja laitoksille henkilöasioiden organisaation ja hoidon kehittämiseksi,
- kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvien henkilöasioiden valmistelu kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien toimeksiannosta sekä

— muiden sen tehtäväksi annettujen keskuksellisen henkilöasiainhoito-osaston henkilöasiainhoito-osaston toiminta.

Lausunnot. Henkilöasiainjaosto antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle 13 lausuntoa. Eri virastoille ja laitoksille annetut lausunnot koskivat mm. terveydenhuollon järjestelyä, työturvallisuutta, virastojen ja laitosten PTS-suunnitelmia, konekirjanpito-työn vaativuusasteen määrittelyä ja koulutus- kysymyksiä.

Henkilökunta. Henkilöasiainkeskuksen päällikkönä toimi varat. Kalevi Ylä-Hokkala ja keskuksessa oli kertomusvuonna 8 vakinaista ja 2 tilapäistä virkaa, 24 työsopimus- suhteista tointa sekä 37 työsopimussuhteista toimistokoululaista. Eri osastoilla oli vuoden päättyessä henkilökuntaa seuraavasti:

— työvoimaosasto: osastopäällikkö, johtava työterveydenhuoltolääkäri, kaksi työvoima- suunnittelijaa, työhön sijoittaja, työtutkimus- tekniikko, työturvallisuuspäällikkö, työtur- vallisuu- tarkastaja ja suunnitteluapulainen,
— koulutusosasto: koulutuspäällikkö, apu- laiskoulutuspäällikkö, koulutussuunnittelija ja kaksi kouluttajaa,
— tutkimusosasto: osastopäällikkö, kuusi tutkijaa ja kaksi tutkimusapulaista sekä
— toimisto: toimistonhoitaja, kaksi kansli- sia, neljä toimistoapulaista ja vahtimestari.

Henkilökunnan koulutus. Henkilöasiain- keskus pyrki kehittämään ja kouluttamaan henkilöstönsä määrämällä heitä kertomus- vuonna osallistumaan ulkopuolisten järjes- tämille kurseille ym., joista mainittakoon mm. Suomen Kaupunkiliiton työllisyyslaki- päivä, Työterveyslaitoksen neljännet työhön- ottajien neuvottelupäivät, Suomen Kaupun- kiliiton työturvallisuuspäällikköiden kurssi, Ekonomiliiton »Organisaation kehittäminen ja tutkimus» -seminaari, Suomen Shellin Grid-seminaari, Helsingin kesäyliopiston jär- jestämä työyhteisöjen kehittäminen (OD)- seminaari, Ryhmätyö ry:n ryhmätyökurssi, Oy Mainos-TV-Reklam Ab:n AV-palvelu- keskuksen peruskurssi television käytöstä koulutustoiminnassa, Suomen Kaupunkili-

iton koulutusasiainhoito-osaston neuvottelupäivät Lahdessa, kaupungin sosiaalipalvelusten suunnitteluseminaarin I jakso sekä ratio- nalisointikonferenssi, Rationalisointiliitto ry:n opintopäivät Tampereella, henkilöstö- päällikköiden ATK-seminaari Aulangolla, Asla Alumin Association -nimisen järjestön johtamistaidollisia kysymyksiä ja ongelmia käsittelevä seminaari sekä Lahden kaupungin ja keskuskauppakamarin Finnovatio -72 päi- vät.

Virkamatkat. Neljä henkilöasiainkeskuk- sen edustajaa tutustui mm. työturvallisuus-, työterveydenhuolto-, työhönsijoitus- ja kun- toutuskysymyksiin sekä toimipaikkaruokai- lun järjestelyyn Saksan Demokraattisessa Tasavallassa. Lisäksi henkilöasiainpäällikkö ja os.päällikkö osallistuivat Hässelby-säätiön järjestämään tuotantokomiteoitten toimin- ta- ja yritysdemokratiaa kunnallisessa toi- minnassa käsittelevään konferenssiin Ruot- sissa sekä Pohjoismaiden pääkaupunkien henkilöstöpoliittiseen konferenssiin Oslossa.

Huoneisto. Henkilöasiainkeskus sijaitsi kertomusvuoden ajan Kallion virastotalon 9. kerroksessa ja koulutusosaston kurssien toimisto Dagmarinkatu 3:ssa.

Työvoimaosaston toiminta

Aloitetoiminta. Henkilöasiainkeskuksen ni- meämä aloiteasiamies toimi kaupungin aloi- tetoimikunnan sihteerinä ja valmisteli sekä esitteli aloitetoimikunnan käsiteltäväksi tul- leet asiat.

Aloitetoimikunta käsitteli kertomusvuod- en aikana loppuun 39 (ed.v. 18) aloitetta. Näistä palkittiin 16 (8) eli 41 (44) %. Palk- kioiden yhteismäärä oli 1 880 (2 680) mk, keskimääräisen palkkion ollessa 118 (353) mk ja suurimman palkkion 400 (1 050) mk.

Lisäksi aloitetoimikunta otti kertomusvuod- en aikana käyttöönsä kunniakirjan, joka an- netaan palkittujen aloitteiden tekijöille.

Henkilökuntaruokailu. Kaupungin henki-

5. Henkilöasiainkeskus

lökunnan toimipaikkaruokailua selvittämään asetettu työryhmä sai työnsä valmiiksi 22.6. Esitettyjen toimenpiteiden käsittely kaupungin päättävissä elimissä jäi vielä kesken.

Henkilöstön hankinta. Henkilöasiainpäälikkö asetti kertomusvuonna työryhmän selvittämään kokonaisuudessaan kaupungin henkilöstöhankinnan järjestelyä sekä henkilöstötarpeen ja -hankinnan suunnittelun kehittämistä. Selvityksen sekä esityksen tarvittavista toimenpiteistä on oltava valmis 1.6. 1973 mennessä.

Henkilökunnan sosiaalitulat. Kaupunginhallituksen pyydettyä kertomusvuonna henkilöasiainkeskuksen lausuntoa työntekijäin sosiaalituloissa ilmenevistä puutteista, työvoimaosaston päällikkö asetti työryhmän tutkimaan sosiaalitulojen tämänhetkistä tasoa sekä tekemään tutkimuksen perusteella mahdolliset korjaus- ym. toimenpide-ehdotukset. Tutkimus suoritetaan käyttäen apuna kaupungin uutta työturvallisuusorganisaatiota.

Sisäinen tiedotustoiminta. Suomen Kaupunkiliiton, Suomen Kunnallisliiton, Finlands Svenska kommunförbund -yhdistyksen, Sairaalaliiton ja Kunnallisen sopimusvaltuuskunnan toimiston johtokunnan sekä toisaalta Akavan, TVK:n Virkamiesjärjestöt (TVK-V) -yhdistyksen ja Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liiton (KTV) kesken 9.6. allekirjoitetun kuntien ja kuntainliittojen sisäisen tiedotustoiminnan järjestämistä koskevan sopimussuosituksen 7 §:n tarkoittamia sovellutusohjeita valmisteli syksyn kuluessa henkilöasiainkeskuksen sekä eräiden virastojen ja laitosten edustajista muodostettu työryhmä. Työryhmä sai ehdotuksensa valmiiksi 30.11., jonka jälkeen asiasta käytiin neuvotteluja sopimusosapuolina olevien järjestöjen kanssa. Neuvottelut jatkuivat vuodenvaihteen yli.

Työhönsijoitus ja työvoimansiirrot. Kertomusvuoden aikana sijoitettiin henkilöasiainkeskuksen toimesta uudelleen 43 (ed.v. 30) henkilöä, mihin eivät sisälly virastojen ja laitosten sisällä tapahtuneet uudelleensijoituk-

set. Sijoitetuista oli entisessä työssään työkyvyttömäksi tulleita 18.

Virastojen ja laitosten sisällä tapahtuva osatyökykyisten uudelleensijoitustoiminta saatiin kertomusvuoden aikana osittain käyntiin. Esimerkiksi rakennusvirasto sijoitti uudelleen 12 osatyökykyistä, joista osa Kunnallisen eläkelaitoksen myöntämää työkyvyttömyyseläkettä hyväksikäyttäen.

Uudelleensijoitustoiminnan sekä virastojen ja laitosten välisten työvoimasiirtojen järjestelyä koskeva tutkimus ja siihen perustuvat esitykset saatiin kertomusvuonna valmiiksi. Henkilöasiainjaosto hyväksyi 31.8. työryhmän tekemän esityksen ja päätti samalla jättää asian kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Päätöksenteko asiassa kuitenkin siirtyi seuraavalle vuodelle.

Työterveydenhuolto. Työterveydenhuolto suunnitelleen projektiryhmän esitysten mukaisesti otettiin kaupungin johtava työterveydenhuoltolääkäri palvelukseen kertomusvuoden toukokuussa ja kesäkuussa perustettiin suunnitteluryhmä, jonka tehtävänä oli suunnitella ja kehittää edelleen kaupungin henkilökunnan työterveydenhuollon järjestelyä.

Suunnittelutoiminnan kartoittamiseksi lähetettiin kesäkuussa virastoille ja laitoksille kysely, jolla pyrittiin selvittämään nykyisen työterveydenhuollon taso sekä työterveydenhuoltoon liittyvät ongelmat ja toivomukset. Kyselyn perusteella voitiin todeta työterveydenhuollon olevan varsin epätasaista ja suurimmaksi osaksi kokonaan järjestämättä.

Lisäksi työterveydenhuollon suunnitteluryhmä kartoitti virastojen ja laitosten henkilökunnan terveydenhuollon tarvetta suorittamalla neuvottelu- ja tutustumiskäyntejä työterveydenhuollon kannalta tärkeimpiin virastoihin ja laitoksiin, joista mainittakoon elintarvikekeskus, palolaitos, rakennusvirasto, sairaalavirasto, satamalaitos ja vesilaitos.

Henkilöasiainkeskuksen esityksestä kaupunginhallitus solmi työterveysäätiön kanssa lokakuussa sopimuksen, jonka mukaan Työterveyslaitos ottaa toistaiseksi suoritetta-

vakseen kaupungin henkilökunnan määräaikaistarkastukset työturvallisuuslain 44 §:n ja sen perusteella annetun valtioneuvoston päätöksen tarkoittamissa töissä. Määräaikaistarkastusten suorittamisesta lähetettiin virastoille ja laitoksille tiedote heti sopimuksen solmimisen jälkeen. Määräaikaistarkastuksia oli vuoden 1971 aikana tilattu 177, joista ehdittiin kertomusvuonna suorittaa 32.

Suunnatuista tarkastuksista mainittakoon 20 tärinälle altistetun katurakennusosaston työntekijän tutkimukset, 23 väestönsuojahoitajien sydän- ja keuhkopunktio tutkimukset, 19 ruoppaajatyöntekijän kuulotarkastukset sekä 25 kairaajan selkätutkimukset.

Yhteistyössä Kunnallisen eläkelaitoksen, Työterveyslaitoksen kuntoutusosaston ja Helsingin sähkölaitoksen kanssa aloitettiin kokeilumielessä vajaatyökykyisten kuntoutustutkimukset lähinnä uudelleen koulutusta ja mahdollista työhönsijoitusta silmällä pitäen. Lakisääteisten terveystarkastusten järjestelyn jälkeen katsottiin tärkeimmäksi toimenpiteeksi laatia suunnitelmat työterveydenhuoltopistejärjestelmäksi, jonka avulla voitaisiin antaa koko kaupungin henkilökunnalle ennalta ehkäisevän työterveydenhuollon peruspalveluja. Työterveyshoitajien palkkaamista eräisiin tärkeimpiin virastoihin ja laitoksiin on jo ehdotettu. Vuoden 1973 talousarvioon saatiin perustetuksi sähkölaitokselle lääkärin toimi, vesilaitokselle työterveyshoitajan toimi ja elintarvikekeskukseen puolipäivätoiminen työterveyshoitajan toimi.

Kertomusvuonna tehtiin myös periaatepäättös, että v:n 1973 alkupuolella perustetaan sairaalaviraston alainen sairaala- ja terveydenhoitohenkilökunnalle tarkoitettu työpaikkaterveydenhuoltoasema, jossa työskentelee lääkäri, työterveyshoitaja ja toimistoapulainen.

Suunnitelmiin kuuluvaa henkilöasiainkeskuksen alaiseksi tulevaa 17 000 kaupungin henkilökunnan jäsenen ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa hoitavaa työterveyspistettä

varten tehtiin kaupunginhallitukselle esitys huonetilojen varaamisesta. Lisäksi laadittiin henkilöasiainkeskuksen alaisiksi tulevien työterveydenhuollon toimintojen osalta PTS vuosiksi 1974-78 sillä tarkkuudella kuin se suunnittelun tässä vaiheessa oli mahdollista.

Työturvallisuustoiminta. Kunnallisen alan sopimusjärjestöt solmivat 11.1. sopimuksen työturvallisuudesta kunnallisilla työpaikoilla. Kaupunginhallitus hyväksyi tähän sopimukseen perustuvat uudet työturvallisuustoiminnan toimintaohjeet 14.2. Kevään aikana ryhdyttiin suunnittelemaan toimintaohjeiden edellyttämiä uusia työturvallisuusorganisaatioita virastojen ja laitosten asettamisissa työryhmissä, joihin oli valittu sopimusjärjestöjen jäseniä. Henkilöasiainkeskuksen asettama työryhmä avusti virastoja ja laitoksia tässä tehtävässä. Kaupungin työturvallisuustoimikunta tarkisti ja hyväksyi nämä uudet työturvallisuusorganisaatiot syksyn kuluessa ja niiden jäsenistön vaalit saatiin pääosiltaan suoritetuiksi kertomusvuoden aikana. Vanhat työturvallisuusorganisaatiot jatkoivat toimintaansa kaupunginhallituksen 20.12. tekemän päätöksen mukaisesti siihen asti, kunnes uuden vaalijärjestyksen mukaiset vaalit oli toimitettu.

Kaupungin virastoissa ja laitoksissa sattui kertomusvuonna 3 299 (ed.v. 3 177) korvattua työtapaturmaa. Tapaturmien lukumäärä nousi edellisestä vuodesta 122:lla eli 3.8%:lla. Korvatuista työtapaturmista aiheutuneiden sairauspäivien määrä oli 43 644 (43 995). Sairauspäiviä yhtä tapaturmaa kohden oli keskim. 13.2. (13.8). Virastojen ja laitosten yhteinen työtapaturmatiheys oli 11.2 (10.7) ja korvausten loppusumma 1 988 463 (1 913 225) mk. Korvauksia maksettiin kertomusvuonna keskim. 602.75 (602.21) mk yhtä tapaturmaa kohden. Yhteenvetona edellisestä voidaan todeta, että vaikka tapaturmien määrä jonkin verran nousikin edellisestä vuodesta, niin sairauspäivien määrän vähenemisen johdosta sattuneet tapaturmat olivat aikaisempaa lievempiä.

5. Henkilöasiainkeskus

Tapaturmatilastoinnin uudistamisen vuoksi eivät edellä esitetyt luvut ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin (ennen vuotta 1971) tilastoihin perustuvien lukujen kanssa.

Koulutustoiminta

Kertomusvuoden koulutustoiminta koostui pääasiallisesti johtamistaidon, työnopetuksen, toimistotekniikan, kokous- ja neuvottelutaidon sekä kunnallishallinnon koulutuksesta. Ensimmäisen kerran pelkästään työntekijäin luottamusmiehille tarkoitettu kunnallishallinnon kurssi todettiin osanottajien taholta erittäin hyödylliseksi.

Täysin uusina kursseina olivat opetustehävissä toimiville tarkoitettu opetustekniikan kurssi, työpaikkaneuvottelijain kurssi sekä kokeilunluonteisena ryhmänohjaajaseminaari.

Ylemmän johdon koulutuksena järjestettiin toimistopäällikköseminaari ja osastopäälliköiden jatko-seminaari.

Silmällä pitäen virastojen ja laitosten mahdollisuuksia järjestää omiin erityistarpeisiinsa perustuvaa koulutusta, koulutusosasto jakoi omasta koulutusmäärärahastaan virastoille ja laitoksille 50 000 mk. Koulutusosasto avusti koulutuksen teknillisissä järjestelyissä. Koulutuksen toteutuksen virastot ja laitokset hoitivat itsenäisesti.

Tutkimustoiminta oli melko vähäistä. Joitakin pieniä selvityksiä tehtiin lähinnä koulutuksen vaikutuksista. Kaikki soveltuvuuskoepyyntö torjuttiin, koska soveltuvuuskoekäytännön järjestäminen ei varsinaisesti kuulu koulutukseen ja koska henkilöstöä ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena irrottaa tähän toimintaan.

Henkilöasiainkeskuksen käytettäväksi annetun määrärahan puiteissa oli kertomusvuonna AIESEC-harjoittelijoita palkattuna keskim. n. 1 1/2 kuukauden ajaksi urheilu- ja ulkoiluvirastoon, satamalaitoksen kassa- ja tiliosastolle sekä varastoimis- ja laiturihuolto-

osastolle, Finlandia-taloon sekä kaupunkisuunnitteluvirastoon kaksi harjoittelijaa eli yhteensä 6 kaupallisen alan ulkomaista harjoittelijaa, joiden palkkamenot olivat yhteensä 9 419,46 mk.

Toimeenpannut kurssit ja muut koulutustilaisuudet. Toimintavuonna järjestettiin seitsemän kunnallishallinnon kursseja. Näille osallistui yht. 305 henkilöä. Kurssien pituus oli 40—50 tuntia osanottajista riippuen. Kurssit oli tarkoitettu esimiesasemissa oleville sekä toimistoapulaisille.

Tulokaskursseja järjestettiin neljä. Tämä kurssi oli tarkoitettu kaupungin palvelukseen tulleille uusille viranhaltijoille ja työsuhteisille henkilöille. Kurssin pituus oli 12 t ja osallistujia oli yht. 296.

Johtamistaidon peruskursseja toimeenpantiin kuusi, joille osallistui yht. 151 henkilöä. Kukin kurssi käsitti 66 tuntia ja ne oli tarkoitettu esimiesasemassa oleville viranhaltijoille ja työntekijöille.

Johtamistaidon jatkokursseja järjestettiin kaksi. Kumpikin kurssi käsitti 64 t ja niille osallistui yht. 40 esimiesasemassa olevaa viranhaltijaa ja työntekijää.

Työnopetuskursseja, jotka käsittivät 48 t kukin, järjestettiin neljä. Kurssit oli tarkoitettu oman työnsä ohella työnopettajina ja tulokkaiden vastaanotto tehtävissä toimiville henkilöille. Osanottajia oli yht. 62.

Työsuunnittelukurssi käsitti 52 t ja sille osallistui yht. 25 talo- ja maanrakennuksen työsuunnittelussa ja järjestelytehtävissä toimivaa henkilöä.

Toimistotekniikan kursseja järjestettiin neljä. Ne oli tarkoitettu toimistonhoitajille ja toimistoapulaisille. Kukin kurssi käsitti 55 tuntia ja niille osallistui yht. 99 henkilöä. Toimistotekninen kurssi oli kaupunginhallituksen vahvistamien toimistoapulaisten ohje-luonteisten pätevyysvaatimusten osa.

Konekirjoittajien jatkokoulutuspäiviä järjestettiin kuusi kertaa. Ne käsittivät kukin 9 t ja niille osallistui yht. 86 toimistonhoitajaa ja toimistoapulaista.

Työpaikkaneuvottelijain kurseja järjestettiin neljä. Kukin kurssi käsitti 48 t ja osallistujia oli yht. 82. Kurssi oli tarkoitettu työnantajan puolesta luottamusmiesten kanssa neuvotteleville henkilöille.

Kokous- ja neuvottelutaidon kurseja järjestettiin kahdeksan. Kurssi oli tarkoitettu lähinnä johtamistehtävissä oleville henkilöille sekä niille, joiden työtehtäviin liittyy neuvotteluja ja asiakaskontaktien hoitamista. Kurssit kestivät 32 t ja osanottajia oli yht. 121.

ATK-peruskurssit, joita toimeenpantiin kaksi, oli lähinnä tarkoitettu toimisto- ja jaospäälliköille. Kurssin kesto-aika oli 30 t, osanottajia oli yht. 50.

Opetustekniikan kurssille, joka käsitti 30 t, osallistui yht. 16 kaupungin palveluksessa olevaa kurssien luennoitsijaa.

Palkanlaskentatehtävissä toimiville henkilöille järjestettiin viisi kurssia, jotka kestivät 30 tuntia, osallistujia oli yht. 107.

Asemakaavapiirtäjien kurssille osallistui yht. 14 kaupunkisuunnitteluviraston piirtäjää. Kurssin pituus oli 132 t.

Koulutusasiamiesten neuvottelupäivätilaisuuksiin, joita järjestettiin kaksi, osallistui yht. 125 koulutusasiamiestä.

Kolmeviikkoiseen toimistopäällikköseminaariin osallistui yht. 25 toimisto- ja osastopäällikköä.

Osastopäälliköiden jatkoseminaareja järjestettiin kaksi. Kumpikin seminaari kesti kolme päivää ja osanottajina oli yht. 45 osastopäällikköseminaarin käynnyttä osastopäällikköä.

Ryhmätyö- ja kommunikaatioseminaariin, joka kesti viikon, osallistui 34 lähinnä ihmishuuhdeksymysten ja ryhmätyöskentelyn kanssa tekemisiin joutuvaa henkilöä.

Ryhmänohjaajien seminaari, joka kesti viikon, oli tarkoitettu henkilökunta- ja asiakaspienryhmien ohjaajille sekä näihin tehtäviin suuntautuville henkilöille. Seminaareja järjestettiin kaksi ja niille osallistui yht. 22 henkilöä.

Johtamistaidon seminaariin, kesto-aika

kuusi päivää, osallistui yht. 21 terveyden- ja sairaanhoidon sekä huoltotoimen henkilökuntaan kuuluvaa henkilöä.

Helsingin kaupungin toimistokoulun toimintaa selostetaan Opetuslaitokset-nimisessä julkaisussa.

Muu toiminta. Vuoden aikana suoritettiin 89 konekirjoituskoetta, joissa saatiin seuraavat tulokset:

	Koe-suorituksia
yli 11 500 lyöntiä 1/2 tunnissa	2
» 10 500 »	6
» 9 500 »	13
» 8 500 »	10
» 8 000 »	4
» 7 500 »	3
» 7 000 »	2
alle 7 000 »	7
hylättyjä kokeita	42
	<hr/>
	Yhteensä 89

Konekirjoitustodistuksia annettiin konekirjoituslisien anomista varten yhteensä 32 kpl. Hylkäämisrajana oli konekirjoituskoeohjeiden mukainen 0.75 virheprosenttia.

Koulustoitominta käsitti kertomusvuonna (suluissa vuoden 1971 luvut)

— kurseja ja seminaareja	64	(56)
— opetuspäiviä (á 6 tuntia)	537	(506)
— osanottajia oli kaikkiaan	1 739	(1 541)
— osanottajakurssipäiviä yht.	13 425	(12 664)

Kurssipäivän kustannukset olivat 43.02 mk (52.54 mk).

Tutkimustoiminta

Tutkimustoimintaa sävyttivät kertomusvuonna kaksi keskeistä aihetta; henkilöstöhallinnon informaatiojärjestelmän (HIJ) kehittäminen sekä henkilöstöhallinnon organisaatiokysymysten selvittäminen. Ensiksi mai-

5. Henkilöasiainkeskus

nitun tehtävän suorittamiseksi perustettiin projektiorganisaatio, joka laati vuoden loppuun mennessä muistion informaatiojärjestelmän tavoitteista ja käyttöönottoaikataulusta. Viimeksi mainitussa tutkimuksessa, joka vuoden päättyessä oli jonkin verran kesken, pyritään selvittämään virastojen ja laitosten henkilöstöhallinnon organisaatioiden suunnittelussa huomioon otettavat tekijät.

Muita keskeisiä tehtäviä olivat

- kaupungin taloussuunnitelman 1974—83 henkilökuntasuunnitelmien tarkistaminen ja lausunnon antaminen niistä,
- kaupungin välillisistä työvoimakustannuksista laadittu selvitys,
- Kontulan rakenteilla olevan vanhustenhuollon keskuksen henkilökuntasuunnitelman laatiminen sekä
- osallistuminen kaupungin henkilökuntaruokailua tutkivan projektiorganisaation työhön.

Henkilöstöhallinnon käsitteistön yhtenäistämiseksi laadittiin erityinen henkilöstöhallinnon sanasto, joka jaettiin kaikille virastoille ja laitoksille. Henkilöasiainkeskuksen tarpeita silmällä pitäen järjestettiin uudelleen kirjasto, johon myös henkilöstöhallinnosta laadittu tutkimusmateriaali kerättiin. Tutustumiskäyntejä jatkettiin päämääränä muodostaa paikallisiin olosuhteisiin perustuva käsitys jokaisesta virastosta ja laitoksesta erityisesti henkilöstöhallinnon kannalta tarkasteltuna. Tulevia selvityksiä ja tutkimuksia silmällä pitäen kartoitettiin henkilöstöpalvelun, henkilöstön perehdyttämisen, palvelussuhteiden, virkojen pätevyysvaatimusten, palveluksesta poissaolojen ja henkilötunnusten (henkilökorttien) nykyistä tilannetta.

Tutkijat toimivat jäsenenä tai sihteereinä useissa henkilöasiainkeskuksen toisten osastojen tai eräiden muiden virastojen johtamissa työryhmissä. Kyseisten työryhmien selvitettäväksi annetut asiat koskivat audio-

visuaalista opetusvälineistöä, toimistokoulua, sisäistä tiedotustoimintaa, henkilöstöhankintaa, hoitohenkilökunnan mitoitusta ja koulutustarvetutkimusta.

Tutkimusosastolle varattuja määrärahoja käytettiin mm. ulkopuolisen asiantuntijan palkkaamiseen henkilökuntaruokailun tutkimukseen liittyneen lounasruokailukokeilun yhteydessä sekä rahatoimiston palkanlaskennan rationalisointitutkimuksen tietokoneajojen kustantamiseen.

Aikaisemmin mainittujen PTS-lausuntojen lisäksi valmisteltiin lausuntoja henkilökuntaruokailuun liittyvästä valtuustoaloitteesta, apuhoitajien jatkokoulutuksesta, konekirjantilaisien myöntämisestä ja lasten päivähoitokomitean mietinnöstä.

Vuoden alkupuolella laadittiin muistio kaupungin henkilöstöhallinnon ajankohtaisesta tilanteesta sekä sen edellyttämästä suunnittelu- ja tutkimustyöstä. Kyseistä muistiota voitiin käyttää jatkuvasti hyväksi erilaisten selvitysten yhteydessä.

Talous

Henkilöasiainkeskuksen menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

M e n o t	mk
Henkilöstömenot	1 265 935
Huoneistomenot	139 722
Tarverahat	83 121
Aloitetoiminta	3 686
Työturvallisuustoiminta	14 793
Ulkopuoliset tutkimukset	1 648
Henkilökunnan koulutus	163 534
Yhteensä	1 672 439

T u l o t	
Muut tulot	4 204
N e t t o m e n o t	1 668 235